

РЕШЕНИЕ

№ 24977

гр. София, 27.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав,
в публично заседание на 23.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **807** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на «Търговска лига – Глобален Аптечен Център» АД против отказ, обективиран в писмо № 70-1906/05.12.2023г. на министъра на земеделието и храните. Ответникът чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна.

След като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, и като взе предвид определение № 5940/15.05.2024г. по адм. д. № 3441/2024г. на Върховния административен съд, Трето отделение, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения за това срок от лице, което има правен интерес от оспорването, против акт, който подлежи на оспорване. Разгледана по същество, тя е неоснователна.

Жалбоподателят е отправил предложение, постъпило с рег. индекс 70-1906/13.10.2022 г. в Министерство на земеделието /сега Министерство на земеделието и храните/, с което поискал учредяване право на строеж за изграждане на фотоволтаичен парк върху поземлен имот /ПИ/ с идентификатор 59015.210.174, с площ 279797 кв. м, земеделска територия, с начин на трайно ползване /НТП/ - пасище, и ПИ с идентификатор 59015.210.181, с площ 1405949 кв.м, земеделска територия, с НТП - друг поземлен имот без определено стопанско предназначение по кадастралната карта и кадастралните регистри /КККР/ на [населено място], [община], област Б.,

собственост на държавен поземлен фонд /ДПФ/. С писмо № 70-1906/05.12.2023г. на министъра на земеделието и храните е отказано исканото учредяване, като са изложени подробни мотиви, както следва. Имотите са със земеделско предназначение и е приложим Законът за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/. Земеделските земи от ДПФ представляват публичен фонд и национален ресурс, като управлението и разпореждането с тях се осъществява в рамките на установените със ЗСПЗЗ и Правилника за прилагането му /ППЗСПЗЗ/ дейности. В съответствие с разпоредбата на чл. 24, ал. 1 от ЗСПЗЗ, министърът на земеделието и храните упражнява правата на собственика за земите от ДПФ, като ги отдава под наем или аренда, учредява ограничени вещни права върху тях, извършва продажба на физически и юридически лица и други. Основното предназначение на земите от ДПФ е ползването им за земеделски нужди, като свободните от разпореждане имоти се предоставят ежегодно за възмездно ползване под наем или аренда. Съгласно чл. 2, ал. 2 и 3 от Закона за опазване на земеделските земи /ЗОЗЗ/ земеделските земи са основно национално богатство и се ползват само за земеделски цели, относими към производство на растителна продукция и паша на добитък, по начин, неувреждащ почвеното плодородие и здравето, а промяната на предназначението им се допуска само по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, регламентирани в ЗОЗЗ. Този принцип е установен и в чл. 21, ал. 2 от Конституцията, съгласно която обработваемата земя се използва само за земеделски цели. Промяна на нейното предназначение се допуска по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени със закон. По отношение на ПИ с идентификатор 59015.210.174 е отбелязано, че във връзка с постъпващите многобройни сигнали, че за повечето животновъди съществува липса или недостиг от пасища и мери, необходими за отглеждането на животните, с цел подкрепа на сектор „Животновъдство“, са направени промени в ЗСПЗЗ относно ползването на тези земи. В периода 2014 - 2016 г. бил възприет нов законодателен подход към отдаването за ползване на пасищата, мерите и ливадите, който подкрепил и стимулирал животновъдния сектор, като се освободили площи за животновъди и била дадена възможност тези земи да се използват по предназначение /за паша и косене/ при облекчени условия, само на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система (ИИС) на Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ), с цел задоволяване на нуждата от изхранването и отглеждането на животните. По отношение на ПИ с идентификатор 59015.210.181 е отчетено, че през годините са получавани искания от общини за безвъзмездно прехвърляне на собствеността на имоти по реда на чл. 54 от Закона за държавната собственост. Безвъзмездното прехвърляне на право на собственост на държавни имоти в собственост на общини или ведомства, е способ за разпореждане с държавна собственост, служещ за провеждане на държавната политика в различни области на обществения живот. Исканията са свързани предимно с необходимостта от задоволяване на обществените потребности от местно значение, а именно за разширяване на гробищни паркове, за изграждане на сепариращи инсталации, за създаване на градски паркове и др. За посочените хипотези е удачно да се предоставят именно имоти, които не са годни за земеделско ползване.

По тези съображения министърът на земеделието и храните приел, че към настоящия момент не са налице основания за започване на процедура за учредяване право на строеж за изграждане на фотоволтаичен парк върху горепосочените имоти, обект на

инвестиционното намерение. В производството пред съда не бяха установени обстоятелства, годни да обосноват различен извод.

Приети са две заключения на съдебно-технически експертизи, които съдът в настоящия състав възприема като обективни, компетентни и съответни на обстоятелствата по делото. Посочва се в първото заключение, че процесните имоти са девета категория, ПИ с идентификатор 59015.210.181 е с неустановено предназначение, а ПИ с идентификатор 59015.210.174 е установен като пасище, земеделска територия. В момента съществуват изоставени постройки, изкопи, насипи и скали, разположени в границите на ПИ с идентификатор 59015.210.181, тъй като това е било учебно стрелбище.

За изготвяне на второто заключение вещото лице посетило на място имотите и посочва, че в ПИ с идентификатор № 59015.210.174, с площ 279797 кв.м., находящ се в [населено място], [община], област Б. се намира трафопост, на площ от около 40 декара има камъни, бетонни блокове, строителни материали от разрушени сгради и асфалтирана площадка, изкопи. Има остатъци от бетонни основи на кошара на около 10-15 декара. Целият поземлен имот е с камъни и полуразрушени камъни, дерета и храсти. При вземането на почвени проби вещото лице установила, че в отделни части от имота има почва до 15 сантиметра. В по-голямата част от имота няма почва. Има разрушени от ерозията скални терени с камениста част от пясъчни скали. ПИ с идентификатор 59015.210.181, с площ 1405949 кв. м., находящ се в [населено място], [община], област Б., граничи с ПИ с идентификатор 59015.210.174 и с гора от горски фонд. В ПИ с идентификатор 59015.210.181 се намират отделни бетонови площадки, много разкопана скала с дерета с дълбочина от около 20 метра с камъни, гранитни блокове, огромни ровове с размери от 15-20 декара, построени и изоставени съоръжения, като вишки високи до 10-15 метра, полуразрушени с бетонови площадки, остатъци от бетонни основи на сгради, кошари, дълги до 150 метра, огромни камъни и изкопи, канали и огромни изкопи от камъни - с вид на кариери за добив на скална маса /чакъл/, много дерета, а другата част от терена е с плитка почва до 8-10 сантиметра. Вещото лице успяла да обходи около половината от цялата площ. Видимо теренът е полупланински, сложен и труднопроходим, с оскъдна горска растителност и много камениста част. Около 80 процента от имота е скалист терен с камъни, без почва и дълбоки дерета до 20 метра, с дъбови гори. Вещото лице взела почвени проби от обходените части от имота. Съществуват бетонови площадки и дълбоки изкопи, около 3 метра височина и 10-15 метра дължина и ширина около 4-5 метра. Целият поземлен имот е с камъни и полуразрушени камъни, дерета и храсти. При вземането на почвени проби установила, че почва няма, само едър пясък от разрушени от ерозията скали. В деретата има плитка, до 10-15 сантиметра пясъчливо-глинеца почва и камъни. Наличните дървета в деретата са широколистни дъбови. След сравнителен анализ на измерените показатели при анализа със стандартните показатели за канелени - пясъчливо-глинести почви, за киселинност, фосфор, калий и хумус, вещото лице заключава, че съгласно почвено- климатичната карта ПИ попадат в район с канелени горски почви, слабо кисели почви и ниско съдържание на хумус. Резултатите от агрохимичния анализ на почвени проби са дали показатели, които се отнасят до слабо кисели почви. Почвата е слабо кисела, канелена горска, пясъчливо - глинеста. Съдържанието на хумус е ниско. За ПИ с идентификатор 59015.210.174 в заключението е посочено, че почвеният хоризонт на част от имота е до 10 - 15 см., на около 50% от имота почвата е канелена горска, пясъчливо- глинеста, останалата част е

засипана с инертни материали, камъни, бетонови площадки, бетонови основи на сгради, каменни кариери, изкопи, без почвен пласт. ПИ е неподходящ за земеделско производство. За ПИ с идентификатор 59015.210.181 в заключението се посочва, че почвеният хоризонт на част от имота е от 8-10 сантиметра, а на 50% от имота няма почвен пласт, само пясък с камъни от ерозия, дълбоки дерета с камъни и дъбови гори, канали, бетонови площадки и дълбоки изкопи от камъни/като кариери/, без съоръжения за добив на камъни и оскъдна растителност. Трудно проходим полупланински терен с наклон. Поземленият имот е неподходящ за производство на земеделски култури.

При изслушването на това заключение в открито съдебно заседание на 23.10.2024г. вещото лице допълва, че за да се отглежда дадена земеделска култура, почвата трябва да бъде от порядъка на 35 см. до 60 см., трябва да има хумусен пласт. X. пласт на места, където намерили, е от порядъка на 7, 8 до 10 см. и той не е върху целия терен, а на отделни места. След това хумусното съдържание от анализа от почвените проби се вижда, колко е минимално в тази част, в която успели да намерят почва. То не е достатъчно за да се развият никакви земеделски култури. Не е възможно да работи земеделска техника в тези два поземлени имота.

Подробното изложение във второто заключение и изслушването на изготвилото го вещо лице налага безпротиворечив извод, че последното излага констатациите си от гледна точка на специалните си познания в рамките на професионалната си компетентност, тъй като е агроном, и заключението ѝ се отнася изцяло до възможностите за растениевъдство. В двата имота обаче се развива животновъдство, видно от представените писмени доказателства – извлечение от ИИС на БАБХ (л.59-77), съдържащо голям брой активни животновъдни обекти. Животновъдството е вид земеделска, селскостопанска дейност и следователно, предназначението на ПИ отговаря на отразеното в представените скици № 15-959144/24.08.2022г. и № 15-1098573/21.09.2022г. на Службата по геодезия, картография и кадастър – Б., че трайното предназначение на територията е – земеделска.

Наред с горното, постановеният по искането на жалбоподателя отказ обективира преценка по целесъобразност, извършена от решаващия орган изцяло в пределите на оперативната му самостоятелност. Целесъобразността на решението му е изцяло извън предмета на съдебния контрол – чл.145, ал.1 АПК. Съгласно цитираната в писмото разпоредба на чл.24, ал.1 ЗСПЗЗ, държавата запазва собствеността си върху земеделските земи, заварени от този закон, с изключение на земите, чиято собственост подлежи на възстановяване; министърът на земеделието и храните упражнява правата на собственика за земите от държавния поземлен фонд, като ги отдава под наем или аренда, учредява ограничени вещни права върху тях, извършва продажба и замяна със земеделски земи на физически и юридически лица по парична равностойност, определена съгласно наредбата по чл. 36, ал. 2 от същия закон. Обстоятелството, че в случаи от вида на процесния министърът представлява държавата като носител на вещното право на собственост означава, че има пълното право на преценка, как да управлява тази собственост. Инвестиционните намерения не предпоставят задължение за министъра като представляващ държавата да се съгласи да предостави необходимите за реализирането им в държавен имот права.

По изложените съображения, като прецени изцяло законосъобразността на оспорения акт на основание чл.168, ал.1 АПК, съдът в настоящия състав намира, че отказът е постановен от компетентен орган в установената форма, без допуснати съществени

нарушения на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. С оглед изхода на спора разноските остават за жалбоподателя така, както са направени и на основание чл.143, ал.3 АПК следва да бъде уважено искането на ответника за юрисконсултско възнаграждение. Последното съдът определя в размер на 100 лв., съгласно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, издадена на основание чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ. Сумата следва да бъде платена на Министерство на земеделието и храните, което юридическо лице съгласно чл.42, ал.2 от Закона за администрацията.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на «Търговска лига – Глобален Аптечен Център» АД, с ЕИК[ЕИК], против отказ, обективиран в писмо № 70-1906/05.12.2023г. на министъра на земеделието и храните.

ОСЪЖДА «Търговска лига – Глобален Аптечен Център» АД, с ЕИК[ЕИК], да заплати на Министерство на земеделието и храните сумата 100 (сто) лева - юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: